

στο πλαίσιο της έρευνας του σχολικού περιβάλλοντος στο οποίο θα εφαρμοστεί η «Σχολική Διαμεσολάβηση»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της διερεύνησης των απόψεων των μαθητών/τριών του ΠΕΠΑΛ Ρόδου σχετικά με θέματα της σχολικής καθημερινότητας. Είναι βασικό να γνωρίσουμε το πλαίσιο στο οποίο θα γίνει προσπάθεια να εφαρμοστεί η σχολική διαμεσολάβηση. Γνωρίζοντας το πλαίσιο αυξάνονται οι πιθανότητες να στηριχθεί η εφαρμογή του θεσμού στο σχολείο.

Το ερωτηματολόγιο αντλήθηκε από το βιβλίο «Σχολική Διαμεσολάβηση» του Επίκουρου Καθηγητή Κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Κου Θάνου Θεόδωρου.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Δόθηκε σε ηλεκτρονική μορφή (google forms) στο σύνολο των μαθητών του σχολείου. Συμπληρώθηκε στο μέσο της σχολικής χρονιάς Ιανουάριο – Φεβρουάριο 2025 ώστε να έχουν μια σχετικά ολοκληρωμένη εικόνα της σχολικής πραγματικότητας.

Συμμετείχαν συνολικά 241 μαθητές/τριες του ΠΕΠΑΛ, με τη διασφάλιση της ανωνυμίας των απαντήσεών τους.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- Παρατηρείται σχετική **ισοκατανομή φύλων** στο δείγμα, γεγονός που διασφαλίζει αντιπροσωπευτικότητα ως προς το φύλο.
- Το 27% διαμένει με έναν από τους δυο γονείς και το 2% με άλλους συγγενείς. Γεγονός που ενδέχεται να επιδρά στη σχολική τους καθημερινότητα.
- Το 11% των μαθητών ανέφερε ότι προέρχεται από οικογένεια με τέσσερα παιδιά. Διαπιστώνεται ότι σε αρκετές περιπτώσεις τα αδέρφια αυτά δεν έχουν και τους δύο βιολογικούς γονείς κοινούς, γεγονός που παραπέμπει σε **σύνθετες οικογένειες**, στοιχείο με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την κατανόηση της οικογενειακής δυναμικής που επηρεάζει τη σχολική ζωή. Η μετάβαση σε μια ανασυνθεμένη οικογένεια, συνοδευόμενη από την έλευση ενός νέου μέλους, μπορεί να ενισχύσει τις εσωτερικές συγκρούσεις (ζήλεια, ανασφάλεια) και να επηρεάσει την αίσθηση του «ανήκειν». Γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη για στοχευμένη υποστήριξη και καλλιέργεια ενός ασφαλούς σχολικού περιβάλλοντος.
- Ως σχολική βία το 70% αναγνωρίζει τις λεκτικές επιθέσεις σχετικά με την εμφάνιση τους, ακολουθεί με 45% η ειρωνεία από τον καθηγητή σχετικά με τις επιδόσεις του μαθητή, 45% τα ενοχλητικά πειράγματα από συμμαθητή του πίσω θρανίου και άλλο ένα 44% η κοροϊδία από συμμαθητές σε λανθασμένες απαντήσεις. Οι μαθητές φαίνεται να αναγνωρίζουν κυρίως τις **λεκτικές και προσβλητικές συμπεριφορές** ως σχολική βία, ιδιαίτερα όταν σχετίζονται με την έκθεση μπροστά στην τάξη. Οι **έμμεσες μορφές βίας ή παθητικές επιθετικές συμπεριφορές** δεν γίνονται πάντα αντιληπτές ως τέτοιες. Αυτό καταδεικνύει την ανάγκη για **εκπαίδευση της μαθητικής κοινότητας πάνω στις μορφές και τα είδη σχολικής βίας**, ώστε να καλλιεργηθεί η ενσυναίσθηση και η πρόληψη βλαπτικών συμπεριφορών που μπορεί να περάσουν απαρατήρητες.
- Οι μαθητές διακρίνουν σαφέστερα τη σωματική βία ως πολύ σοβαρή, ενώ άλλες μορφές –κυρίως λεκτικές, ψυχολογικές ή έμμεσες (πχ βρίσιες, παρατσούκλια, απειλές, φήμες)– αναγνωρίζονται μεν, αλλά δεν αποδίδεται πάντα η ίδια βαρύτητα. Αυτό αναδεικνύει την ανάγκη για περαιτέρω ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τις λιγότερο εμφανείς, αλλά εξίσου επιβλαβείς μορφές βίας στο σχολικό περιβάλλον.
- Στις απαντήσεις στην ανοιχτή ερώτηση «Τι είναι σχολικός εκφοβισμός;» επικρατεί **ο φόβος και η απειλή**.
- Ως προς τη συχνότητα εμφάνισης διαφόρων μορφών σχολικής βίας οι μαθητές βιώνουν **κυρίως λεκτική και ψυχολογική βία**, και μάλιστα σε **ήπια αλλά επαναλαμβανόμενη μορφή**, όπως κοροϊδία, απομόνωση, άσχημοι χαρακτηρισμοί, διάδοση φημών. Αν και η συνολική εικόνα είναι **μάλλον θετική** (καθώς κυριαρχεί η απάντηση «Καθόλου»), η ύπαρξη **επαναλαμβανόμενων "ήπιων" επιθέσεων** δείχνει την ανάγκη για συνεχή **παρακολούθηση, ευαισθητοποίηση και πρόληψη**, προκειμένου να διατηρείται ένα ασφαλές και υποστηρικτικό σχολικό περιβάλλον.
- Τα περιστατικά βίας παρατηρούνται επι το πλείστον στην αυλή, στο διάδρομο, στις τάξεις, επομένως δεν είναι κρυφά. Πολύ σημαντικά ποσοστά εμφανίζονται και έξω από το σχολείο. **Η βία επεκτείνεται σε όλα τα σημεία της σχολικής ζωής.**

- Η ανάλυση δείχνει ότι η βία δεν εκδηλώνεται μόνο στις «κρυφές» στιγμές, αλλά ακόμα και μπροστά σε ενήλικες ή μέσα στην τάξη. Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η ένταση του φαινομένου στο διάλειμμα, υποδηλώνοντας την ανάγκη για **ενισχυμένη επίβλεψη** και δραστηριότητες που ενισχύουν τη **θετική αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών**. Επιπλέον, η παρουσία της βίας και εντός της τάξης ή μπροστά σε καθηγητές αναδεικνύει την ανάγκη **ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών στον ρόλο τους ως διαχειριστές συγκρούσεων και υποστήριξη τους στην επιβολή των κανόνων**.
- Η βία δεν κάνει διακρίσεις. Εκδηλώνεται τόσο μεταξύ αγοριών όσο και κοριτσιών. Αυξημένα ποσοστά συγκρούσεων μεταξύ των δύο φύλων.
- Το ότι περισσότεροι από τους μισούς μαθητές δεν μίλησαν σε κανέναν, σχετικά με κάποιο βίαιο περιστατικό, και μόνο ένα μικρό ποσοστό απευθύνθηκε σε ενήλικες (εκπαιδευτικούς, γονείς, διεύθυνση), υπογραμμίζει την ύπαρξη **φραγμών στην επικοινωνία** και την έλλειψη κατάλληλων μηχανισμών υποστήριξης στο σχολικό περιβάλλον. Οι μαθητές φαίνεται **να μη νιώθουν ασφάλεια ή εμπιστοσύνη** για να μοιραστούν τις εμπειρίες τους με τους ενήλικες, κάτι που καθιστά δύσκολη την πρόληψη και διαχείριση της βίας. Απαιτείται ενίσχυση της κουλτούρας διαλόγου και εμπιστοσύνης στο σχολείο. Πρέπει οι μαθητές να γνωρίζουν ότι υπάρχουν ενήλικες πρόθυμοι να ακούσουν και να δράσουν, χωρίς κριτική ή αδιαφορία. Η ενίσχυση των δεσμών εμπιστοσύνης και η ύπαρξη δομών αναφοράς είναι καθοριστικής σημασίας.
- Το γεγονός ότι σε περιστατικά βίας **τα κυρίαρχα συναισθήματα είναι αρνητικά** (θυμός, λύπη, ντροπή, φόβος, αίσθηση αδικίας) δείχνει ξεκάθαρα το ψυχικό φορτίο που προκαλεί η βία στο σχολείο. Παράλληλα, η ύπαρξη αδιαφορίας από μερίδα των μαθητών μπορεί να σηματοδοτεί είτε μια αμυντική στάση, είτε μια επικίνδυνη **εξοικείωση με το φαινόμενο**. Είναι κρίσιμο το σχολείο να καλλιεργήσει την ενσυναίσθηση, και να προσφέρει ασφαλείς τρόπους έκφρασης και διαχείρισης συναισθημάτων στους μαθητές.
- Αν και η συνολική εικόνα δείχνει ότι η πλειοψηφία των μαθητών **δεν βιώνει βία σε σταθερή βάση**, υπάρχει ένα **μη αμελητέο ποσοστό** που αντιμετωπίζει **επαναλαμβανόμενα ή συχνά περιστατικά**. Αυτό σημαίνει ότι, παρά τη γενική θετική εικόνα, υπάρχουν **μαθητές σε ευάλωτη θέση** που χρειάζονται **στοχευμένη υποστήριξη**. Η σχολική κοινότητα πρέπει να διατηρήσει την προσπάθεια πρόληψης και ταυτόχρονα να ενισχύσει τους μηχανισμούς παρέμβασης για εκείνους που πλήττονται συστηματικά.
- Η εικόνα που προκύπτει είναι ανησυχητική, καθώς περισσότεροι από τους μισούς μαθητές δήλωσαν ότι είχαν βιώσει τέτοια περιστατικά σε χώρους που υποτίθεται πως είναι ασφαλείς (αυλή και τάξη), τόσο στο **διάλειμμα** όσο και την ώρα του μαθήματος.
- Είναι πολύ σημαντικό ότι οι ίδιοι οι μαθητές **αναγνωρίζουν τη δική τους συμμετοχή** σε περιστατικά που σχετίζονται με τη βία ή την κακομεταχείριση. Αυτό δείχνει: την ύπαρξη **συμπεριφορών που έχουν κανονικοποιηθεί** σε ορισμένα περιβάλλοντα (π.χ. τάξη ή αυλή), την **ανάγκη για περισσότερη καλλιέργεια ενσυναίσθησης** και εκπαίδευσης σχετικά με τις συνέπειες αυτών των πράξεων, την **αξία της αυτοκριτικής** και της ειλικρίνειας, που είναι το πρώτο βήμα για αλλαγή. Η βία στο σχολείο δεν είναι μόνο κάτι που υφίστανται οι μαθητές, αλλά **κάτι στο οποίο μπορεί και να συμμετέχουν πολλές φορές αδιαφορώντας για τις συνέπειες**. Η πρόληψη και η εκπαίδευση θα πρέπει να στοχεύουν στο **να ενεργοποιούν τους μαθητές ως συμμάχους κατά της βίας**, και όχι μόνο ως παρατηρητές ή θύματα.
- **Πολλοί μαθητές εκτίθενται καθημερινά σε επιθετικές ή μειωτικές συμπεριφορές μέσα στην ίδια την τάξη** (χρήση κινητού, καθυστερημένη προσέλευσης, αδιαφορία για το μάθημα, απουσία από το μάθημα) ακόμα και κατά τη διάρκεια του μαθήματος – δηλαδή σε ένα περιβάλλον που θα έπρεπε να προσφέρει ασφάλεια και συγκέντρωση. Η συχνότητα τέτοιων περιστατικών υπογραμμίζει:
 - Την **ανάγκη για αποφασιστική παρέμβαση των εκπαιδευτικών**,
 - Τη σημασία καλλιέργειας **σεβασμού**,
 - Την **ανάπτυξη θετικού κλίματος στην τάξη**, ώστε τέτοιες συμπεριφορές να μην εδραιώνονται ή να θεωρούνται "φυσιολογικές".
- Το γράφημα δείχνει ότι, αν και οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί **δεν χρησιμοποιούν ακραίες μορφές εξουσίας**, **αρκετοί μαθητές έχουν την αίσθηση της ειρωνείας και της αδικίας**. Αυτό υπογραμμίζει την ανάγκη για:
 - Εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε **θέματα διαχείρισης συμπεριφοράς με θετικά μέσα**,
 - Ανάπτυξη **υποστηρικτικού και δίκαιου σχολικού κλίματος**,
 - Συστηματική **ακρόαση της φωνής τόσο των μαθητών όσο και των καθηγητών**, ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη και ο σεβασμός στην καθημερινότητα της τάξης.
- Οι μαθητές νιώθουν ότι οι καθηγητές **ενδιαφέρονται για τα συναισθήματά τους**, τους **στηρίζουν** αρκετά και δεν παραβιάζουν τους κανόνες που τους επιβάλλουν. Διαφαίνεται όμως δυσκολία ως προς την κατανόηση των προσωπικών δυσκολιών των μαθητών. Φαίνεται πως οι **θετικές ενέργειες των εκπαιδευτικών θα πρέπει να γίνουν πιο συστηματικές**.
- Η **εμπιστοσύνη στους καθηγητές είναι περιορισμένη** και αυτό επηρεάζει σημαντικά τη σχολική εμπειρία και το κλίμα στην τάξη.

- Όταν ρωτήθηκαν αν οι συμμαθητές τους τους εμπιστεύονται, περίπου 52,5% απάντησαν “αρκετά” ή “πολύ”. Όμως μόνο 32,4% δηλώνουν ότι οι ίδιοι εμπιστεύονται τους άλλους. Αυτό δείχνει ασυμμετρία στην αίσθηση εμπιστοσύνης: **οι μαθητές αισθάνονται περισσότερο αποδεκτοί από ό,τι εμπιστεύονται οι ίδιοι τους γύρω τους.**

Πιθανές ερμηνείες:

- Υπάρχει έλλειψη βαθύτερων σχέσεων ή φόβος προδοσίας.
- Οι μαθητές μπορεί να κρατούν αποστάσεις, είτε από προσωπική ανασφάλεια είτε από προηγούμενες εμπειρίες.
- Η κουλτούρα εμπιστοσύνης στην τάξη ίσως δεν έχει ακόμη καλλιεργηθεί επαρκώς.

Η **εμπιστοσύνη** μπορεί να επιτευχθεί:

- Μέσα από δραστηριότητες ομαδικής συνεργασίας και εμπιστοσύνης.
- Δημιουργία ασφαλούς χώρου για ανοιχτή επικοινωνία χωρίς φόβο κριτικής.
- Καλλιέργεια αλληλεγγύης μέσα από βιωματικά προγράμματα.
- Παρά το γεγονός ότι ένα ποσοστό βρίσκει θετικά στοιχεία στο σχολείο, η πλειοψηφία φαίνεται να έχει **αρνητικά ή ουδέτερα συναισθήματα**. Το σχολείο δεν αποτελεί, για πολλούς μαθητές, έναν χώρο όπου αισθάνονται πλήρως ευτυχισμένοι ή ικανοποιημένοι.

Πιθανές αιτίες:

- Έλλειψη εμπιστοσύνης (όπως φάνηκε και στα προηγούμενα διαγράμματα).
- Συγκρούσεις ή αποξένωση από τους συμμαθητές ή τους καθηγητές.
- Περιορισμένος χώρος για δημιουργικότητα, έκφραση και χαρά.
- Έλλειψη στοχοθεσίας, αδυναμία υπομονής (εθισμοί)
- Το **71,8% δηλώνει “καθόλου” ή “λίγο” στεναχωρημένος στο σχολείο**, κάτι που θα μπορούσε να θεωρηθεί σχετικά θετικό. Ωστόσο, το **γεγονός ότι πάνω από 1 στους 4 μαθητές αισθάνεται συχνά ή πολύ συχνά στεναχώρια στο σχολείο είναι ανησυχητικό** και δείχνει ότι υπάρχει ανάγκη για στήριξη της ψυχικής υγείας στο σχολικό περιβάλλον.
- Αν και η πλειοψηφία των μαθητών δεν δηλώνει ότι αισθάνεται έντονη στεναχώρια στο σχολείο (72% αρνητική απάντηση), ένα σημαντικό 55% δηλώνει ότι δεν νιώθει χαρούμενο. Αυτό υποδηλώνει ότι για πολλούς μαθητές το σχολικό περιβάλλον είναι **συναισθηματικά “ουδέτερο” ή ακόμα και αδιάφορο**. Δεν είναι απαραίτητα δυσάρεστο, αλλά δεν είναι ούτε πηγή χαράς.
- Η **πλειοψηφία των μαθητών (57,5%) δηλώνει ότι δεν έχει σκεφτεί να φύγει από το σχολείο**, κάτι που είναι ενθαρρυντικό. Παρόλα αυτά, **πάνω από 4 στους 10 (42,5%) έχουν νιώσει —σε μικρό ή μεγάλο βαθμό— την επιθυμία να πάνε σε άλλο σχολείο**. Το 22% (αρκετά + πολύ) δείχνει έναν βαθμό απογοήτευσης ή δυσφορίας που δεν πρέπει να αγνοηθεί. Το σχολείο χρειάζεται να:
 - **ενισχύσει τη θετική εμπειρία των μαθητών**, προωθώντας τη συμμετοχή, τη συνεργασία, την ενσυναίσθηση και τη φωνή των παιδιών.
 - **αναγνωρίσει και να βοηθήσει αυτούς που δεν “νιώθουν στο σπίτι τους”**, πριν η απογοήτευση μετατραπεί σε εγκατάλειψη ή μακροχρόνιο αρνητικό συναισθηματικό για το σχολείο.
- Το γεγονός ότι **σχεδόν οι μισοί μαθητές (44,7%) δεν έχουν νιώσει την ανάγκη να φύγει κάποιος συμμαθητής τους** είναι ένα **θετικό δείγμα σχέσεων** μέσα στην τάξη. Όμως, το υπόλοιπο **55,3% έχει νιώσει, σε κάποιο βαθμό, την επιθυμία να μην είναι κάποιος άτομο στην τάξη** — είτε λίγο, είτε αρκετά, είτε πολύ. Το **18,1% που απαντά “πολύ”** είναι σημαντικό και **δείχνει έντονη δυσφορία ή αρνητική εμπειρία** από συγκεκριμένα άτομα. Το εύρημα αυτό μπορεί να δείχνει: Συγκρούσεις ή δυσκολίες στις σχέσεις, Αίσθηση απόρριψης ή κοινωνικού αποκλεισμού, Έλλειψη σεβασμού ή ασφάλειας ανάμεσα σε συμμαθητές
 Η ύπαρξη αρνητικών συναισθημάτων απέναντι σε άλλους μαθητές **είναι φυσιολογική σε ένα σχολικό περιβάλλον**, αλλά όταν φτάνει σε υψηλά ποσοστά, **χρειάζεται παρέμβαση**. Το σχολείο πρέπει να εστιάζει:
 - Σε **μηχανισμούς διαμεσολάβησης ή επίλυσης συγκρούσεων** (π.χ. μέσω σχολικών συμβούλων, ομάδων συνομηλίκων).
 - Στη δημιουργία **ασφαλών χώρων έκφρασης**, όπου κάθε μαθητής μπορεί να μιλήσει για το πώς νιώθει.
- Το γεγονός ότι το **73% των μαθητών δεν αισθάνεται καθόλου μόνοι** είναι ιδιαίτερα **ενθαρρυντικό**. Υποδηλώνει ότι η πλειοψηφία αισθάνεται **ενταγμένη στο σχολικό περιβάλλον** και ότι πιθανόν υπάρχουν σχέσεις στήριξης και φιλίας. Ωστόσο, ένα **27% (σχεδόν 1 στους 4 μαθητές)** δηλώνει ότι νιώθει **τουλάχιστον λίγο μόνος**, με **8% να το βιώνει έντονα** (αρκετά ή πολύ).
 Η παρουσία ακόμα και μικρού ποσοστού μαθητών που νιώθουν συστηματικά μόνοι **δεν πρέπει να αγνοηθεί**, γιατί αυτά τα συναισθήματα συχνά **δεν εκφράζονται λεκτικά**, αλλά επηρεάζουν βαθιά την ψυχική υγεία.
- Η **συντριπτική πλειοψηφία (72,1%) δηλώνει πως έλαβε τη βοήθεια που χρειαζόταν** από συμμαθητές. Αυτό φανερώνει ένα **υποστηρικτικό σχολικό περιβάλλον** όπου κυριαρχεί η **συνεργασία και η αλληλοβοήθεια**.

Ωστόσο, σχεδόν **1 στους 4 μαθητές (27,9%)** έχει βιώσει έστω και σε κάποιο βαθμό **άρνηση ή έλλειψη βοήθειας**. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε:

- **Ανταγωνισμό** μεταξύ μαθητών
- **Αδιαφορία** ή κοινωνική απομόνωση
- Έλλειψη **ομαδικού πνεύματος**

Η ύπαρξη αλληλοβοήθειας μεταξύ των μαθητών είναι πυλώνας ενός θετικού σχολικού κλίματος. Όμως, το γεγονός ότι ένα ποσοστό παιδιών ένιωσε πως αγνοήθηκε σε στιγμή ανάγκης, καλεί για προσοχή, ώστε κανένας μαθητής να μην αισθανθεί μόνος σε μια δυσκολία.

Αν και το γενικό κλίμα φαίνεται θετικό, είναι σημαντικό να ενισχυθεί η καθοδήγηση μαθητών σε θέματα **συνεργασίας και αλληλεγγύης**, ιδιαίτερα στις μικρότερες τάξεις όπου μπαίνουν τα θεμέλια.

- Το γεγονός ότι **το 83% των μαθητών δηλώνει ότι έχει φίλους στο σχολείο** είναι εξαιρετικά θετικό και δείχνει ότι **οι περισσότεροι νιώθουν κοινωνικά ενταγμένοι** και συνδεδεμένοι με τους γύρω τους.

Ωστόσο, υπάρχει ένα **15% (12,1% + 4,9%)** που είτε έχει **πολύ περιορισμένο κύκλο** είτε **δεν έχει καθόλου φίλους**, κάτι που δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο. Αυτό μπορεί να σχετίζεται με: Δυσκολίες κοινωνικοποίησης, περιθωριοποίηση ή ντροπαλότητα, προηγούμενες εμπειρίες απόρριψης ή κοινωνικού αποκλεισμού

- Σχεδόν **οι μισοί μαθητές (48,9%) δηλώνουν ξεκάθαρα ότι θα τους άρεσε να μάθουν να λύνουν ειρηνικά τις συγκρούσεις**, ενώ ένα επιπλέον **29,8% δηλώνει “ίσως”**, που σημαίνει πως είναι **θετικά διακείμενοι αλλά χρειάζονται περισσότερη ενημέρωση ή ενθάρρυνση**.

Αυτό δείχνει ότι: Υπάρχει **διάθεση από τα παιδιά να βελτιώσουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις**. Το σχολείο μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στη **διδασκαλία δεξιοτήτων επικοινωνίας και επίλυσης διαφορών**.

Το **21,3% που απαντά “όχι”** είναι ένα ποσοστό που δεν πρέπει να αγνοηθεί. Πιθανώς να:

- Νιώθουν πως δεν έχουν συγκρούσεις ή ότι τις διαχειρίζονται ήδη με τον δικό τους τρόπο.
- Διστάζουν ή δεν βλέπουν άμεσα το όφελος από μια τέτοια παρέμβαση.
- Έχουν αρνητικές εμπειρίες με τέτοιες προσπάθειες στο παρελθόν.
- Η πλειοψηφία (53,4%) δείχνει ότι οι μαθητές θέλουν **να συμμετέχουν μόνοι τους** σε τέτοιου τύπου δραστηριότητες, χωρίς την άμεση εμπλοκή ενηλίκων. Αυτό μπορεί να ερμηνευτεί ως:
 - **Ανάγκη για αυτονομία** και ελεύθερη έκφραση.
 - **Περισσότερη άνεση** να συζητούν θέματα που τους απασχολούν, χωρίς την παρουσία καθηγητών ή γονέων.
 - Εμπιστοσύνη στις δικές τους δυνάμεις και δυνατότητες να επιλύουν συγκρούσεις με συνομηλίκους.

Το 37,1% θεωρεί σημαντική τη **συμμετοχή των καθηγητών**, πράγμα που δείχνει ότι:

- Οι μαθητές αναγνωρίζουν ότι οι εκπαιδευτικοί μπορούν να στηρίξουν τις διαδικασίες.
- Υπάρχει εμπιστοσύνη στους εκπαιδευτικούς από μερίδα του μαθητικού πληθυσμού.

Μόνο το 9,5% θέλει τη **συμμετοχή γονέων**, κάτι που φανερώνει:

- Πιθανή αμηχανία ή δυσκολία στο να μοιραστούν προσωπικά σχολικά ζητήματα με την οικογένεια.
- Ίσως τα παιδιά να θεωρούν πως οι γονείς δεν έχουν ενεργό ρόλο σε σχολικά θέματα.

Οι μαθητές δείχνουν ξεκάθαρη προτίμηση σε ένα **μαθητοκεντρικό μοντέλο** διαχείρισης συγκρούσεων, με ενδεχόμενη υποστήριξη από τους εκπαιδευτικούς. Η εμπλοκή των γονέων φαίνεται να μην θεωρείται αναγκαία ή επιθυμητή, τουλάχιστον σε αυτό το πλαίσιο.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

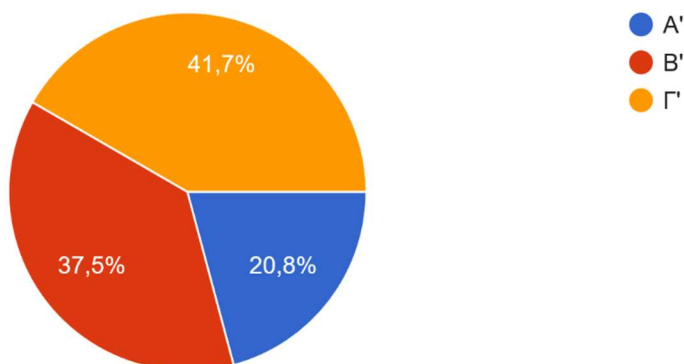
- Τα θρανία τοποθετούνται σε διάταξη π και σε τετράδες προκειμένου να δουλεύουν σε ομάδες εργασίες.
- Δημιουργούνται θεματικές αίθουσες οι οποίες θα διακοσμηθούν με τη συνεργασία μαθητών-καθηγητών.
- Προσεκτική επιτήρηση στους χώρους του σχολείου προκειμένου να εντοπιστούν ανησυχητικές συμπεριφορές και να γίνει έγκαιρη παρέμβαση.
- Απασχόληση των μαθητών στο διάλλειμα με αθλητικές, καλλιτεχνικές, παιγνιώδεις δραστηριότητες (πχ αίθουσα με επιτραπέζια, τραπέζι πιγκ-πογκ).
- Καθιέρωση του θεσμού του «Συμβούλου καθηγητή»
- Εφαρμογή μηνιαίων συμβουλίων τάξεων.
- Ανάθεση συγκεκριμένων ευθυνών στο 15 μελές.
- Υπεύθυνοι καθηγητές ορίζονται όσοι διδάσκουν στα τμήματα. Ενδιαφέρονται για την πρόοδο των μαθητών και έχουν σταθερή επικοινωνία με το οικογενειακό περιβάλλον.
- Οι σύμβουλοι σχολικής ζωής έχουν συγκεκριμένο ωράριο και χώρο όπου δέχονται μαθητές.
- Το κυλικείο φροντίζει για την υγιεινή διατροφή των μαθητών.
- Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς συντάσσεται αναλυτικός σχολικός κανονισμός όπου συνοψογράφεται από γονείς, μαθητές, καθηγητές και διεύθυνση (ποινές, πρωινή συγκέντρωση, κινητά, τσιγάρα κλπ).

- Μηνιαίος παιδαγωγικός σύλλογος προκειμένου να αναζητούμε κοινές λύσεις (συμπλήρωση ή αναθεώρηση κανονισμού).
- Φύλακας στην είσοδο του σχολείου.
- Συγκρότηση και δυναμική συνεργασία με σύλλογο γονέων.
- Ενισχυτική και καθοδηγητική παρουσία ψυχολόγου τόσο σε μαθητές, γονείς, καθηγητές και Διεύθυνση.
- Εφαρμογή της «Σχολικής Διαμεσολάβησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

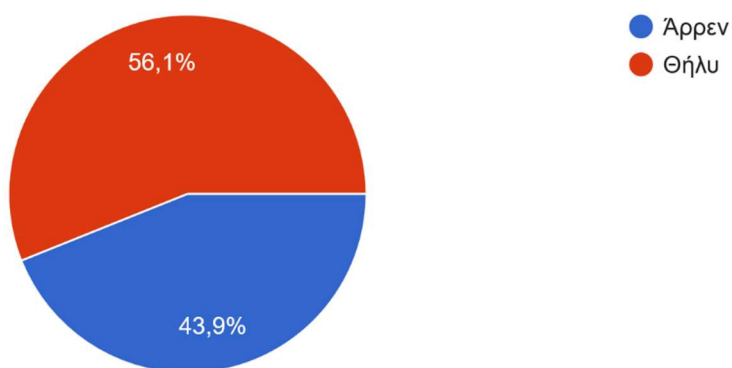
Τάξη

240 απαντήσεις

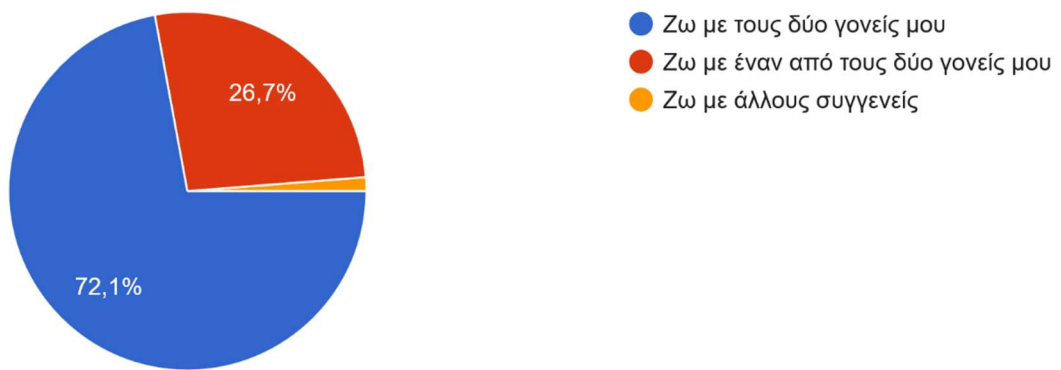
Φύλο

239 απαντήσεις

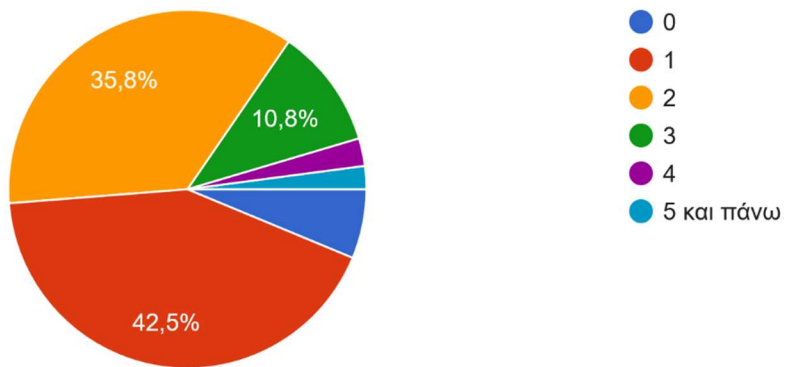
Οικογενειακή κατάσταση

240 απαντήσεις

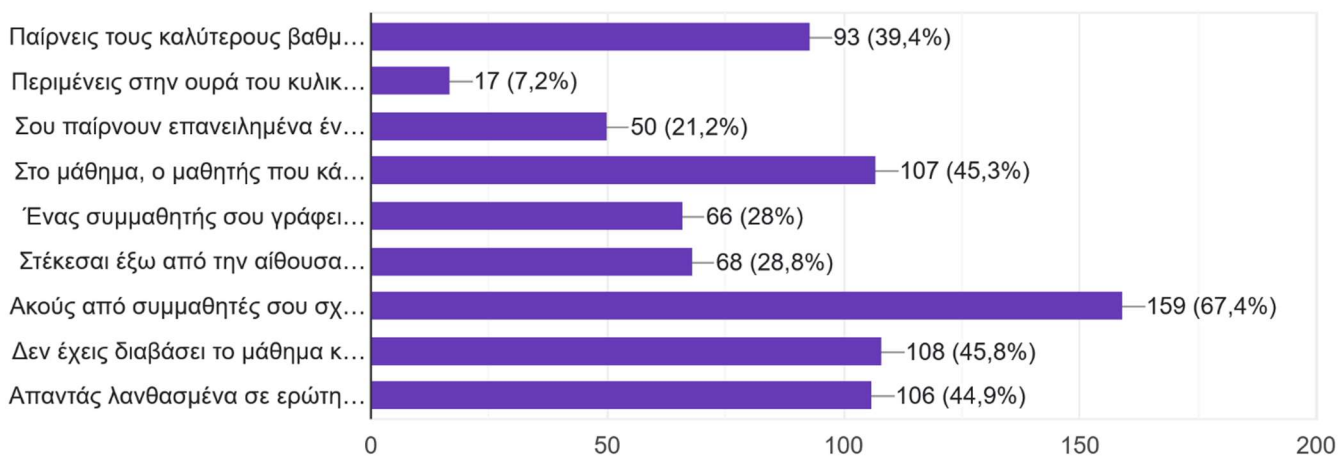
Αριθμός αδερφών (εκτός από εσένα)

240 απαντήσεις

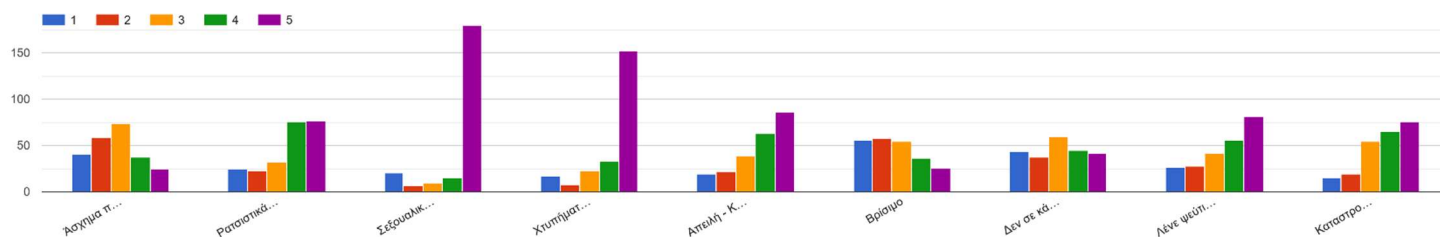

Από τις παρακάτω συμπεριφορές επέλεξε αυτές που θεωρείς ότι είναι σχολική βία

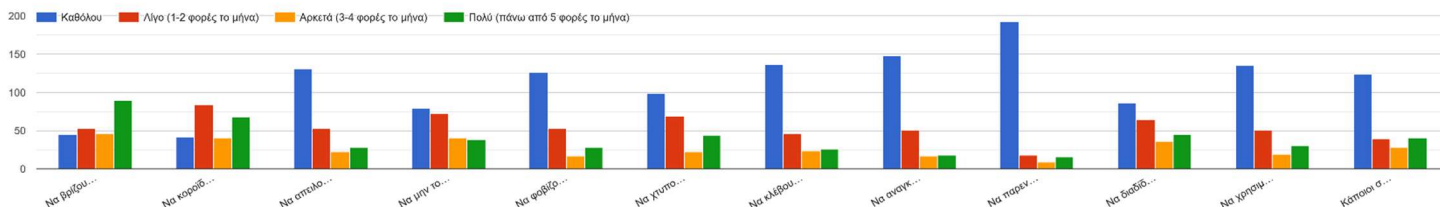
236 απαντήσεις

Χαρακτήρισε πόσο σοβαρή θεωρείς κάθε μορφή βίας (με 5 χαρακτηρίζουμε την πιο σοβαρή), κυκλώνοντας τον αριθμό κάθε φορά.

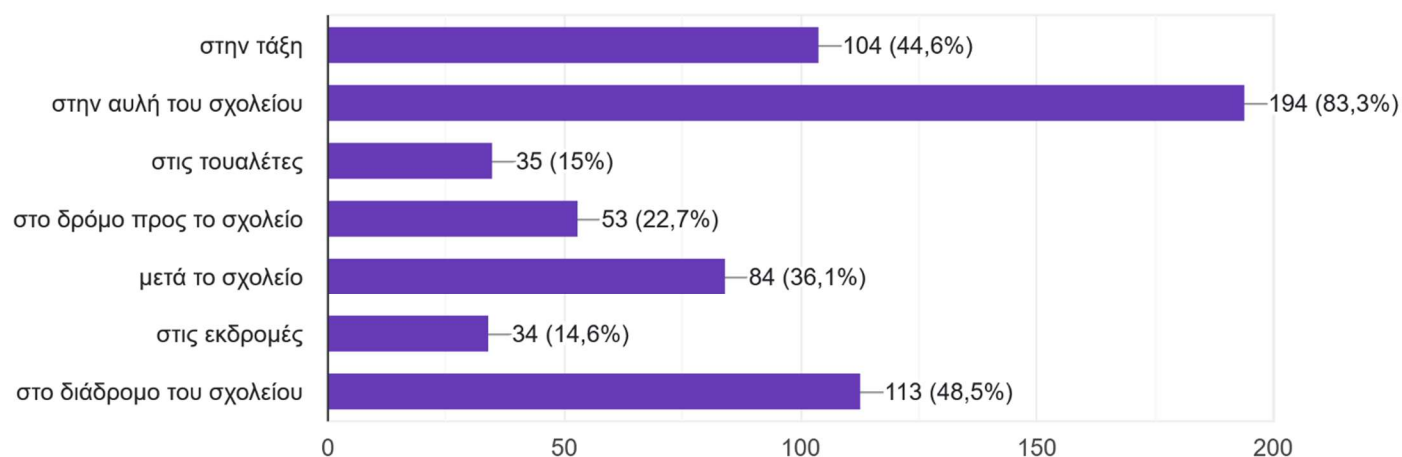

Αυτή τη χρονιά στο σχολείο πόσο συχνά είδες:

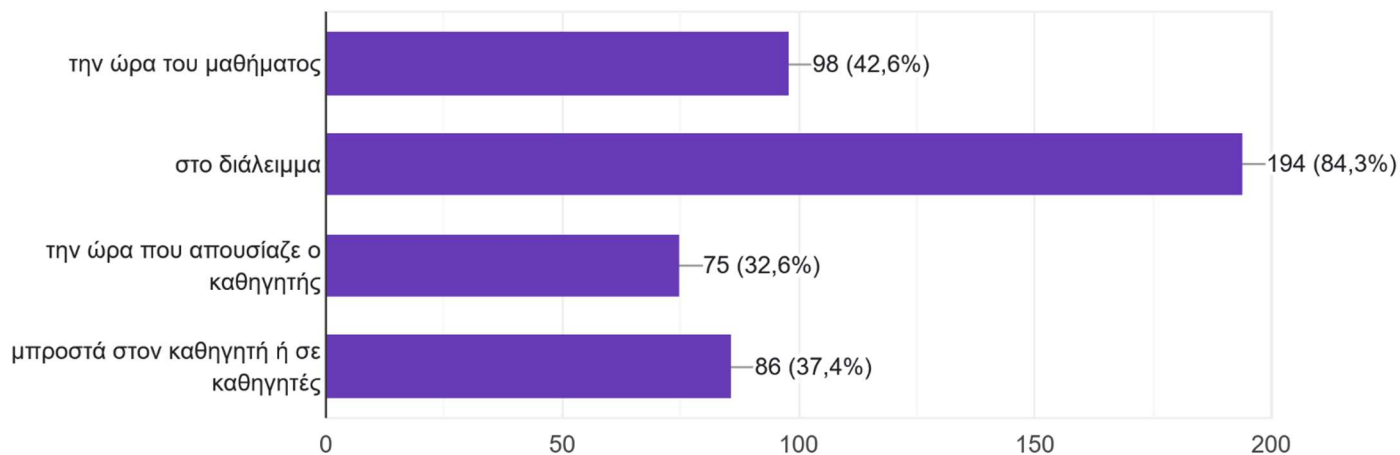
Που έχεις παρατηρήσει να συμβαίνουν τα παραπάνω (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

233 απαντήσεις

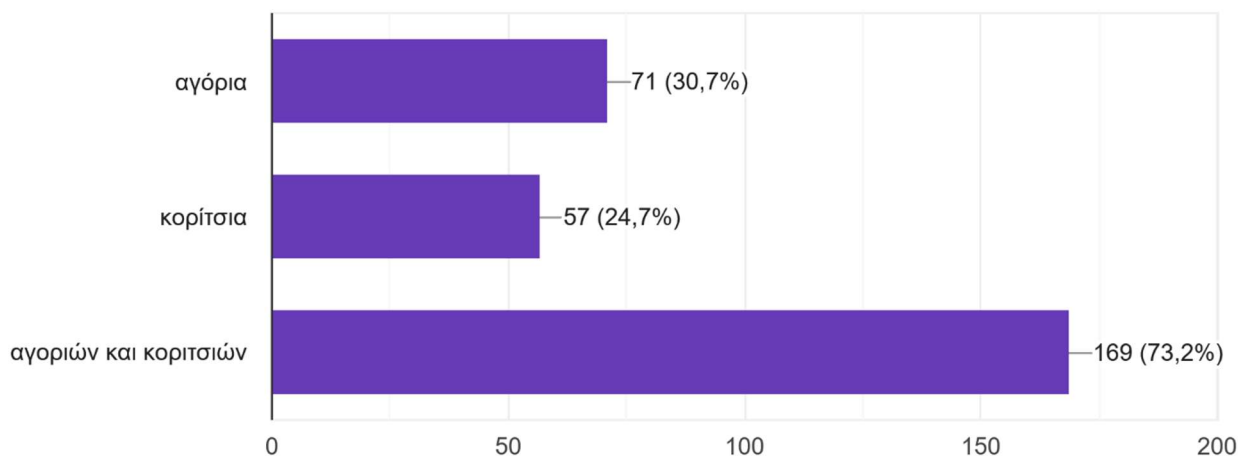
Πότε έγιναν τα παραπάνω; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

230 απαντήσεις

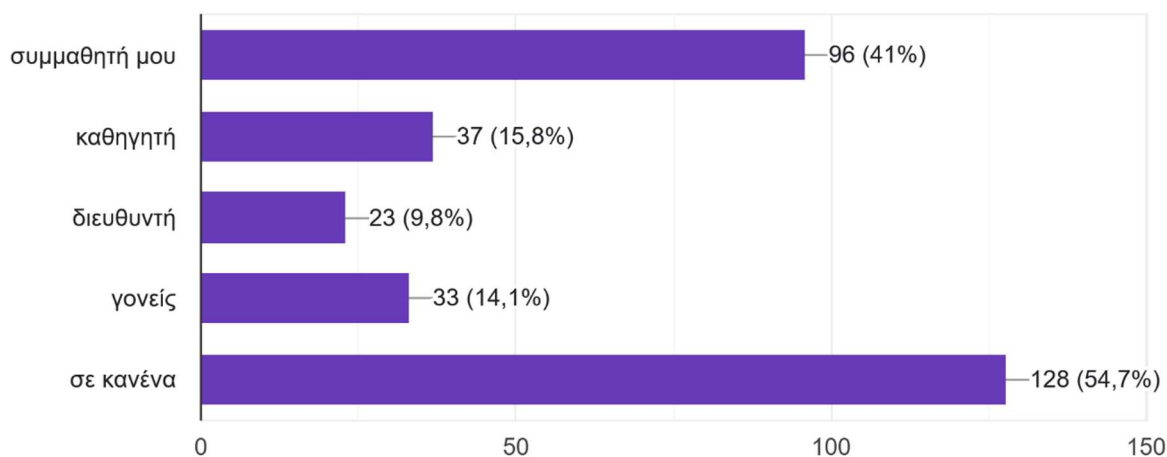
Μεταξύ ποιων έγιναν; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

231 απαντήσεις

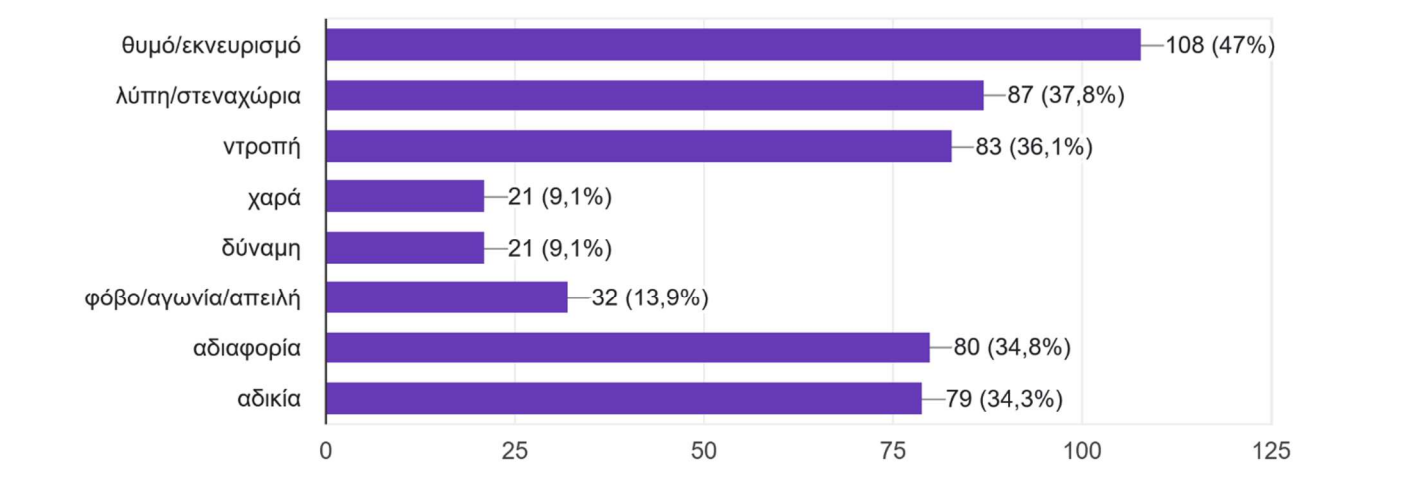
Σε ποιον το είπες; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

234 απαντήσεις

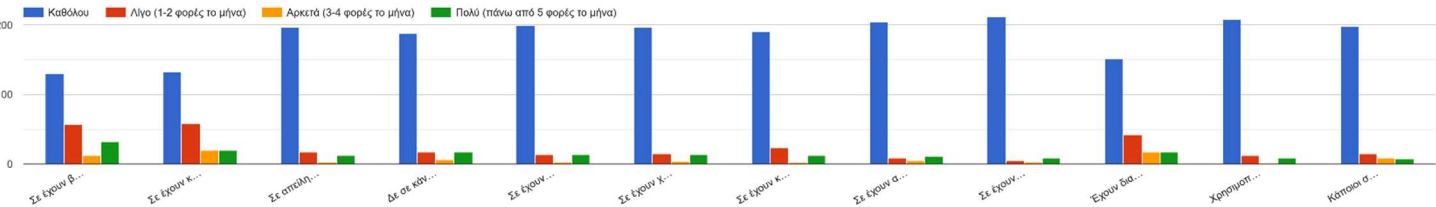

Πώς νιώθεις όταν συμβαίνει κάτι από τα παραπάνω; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

230 απαντήσεις

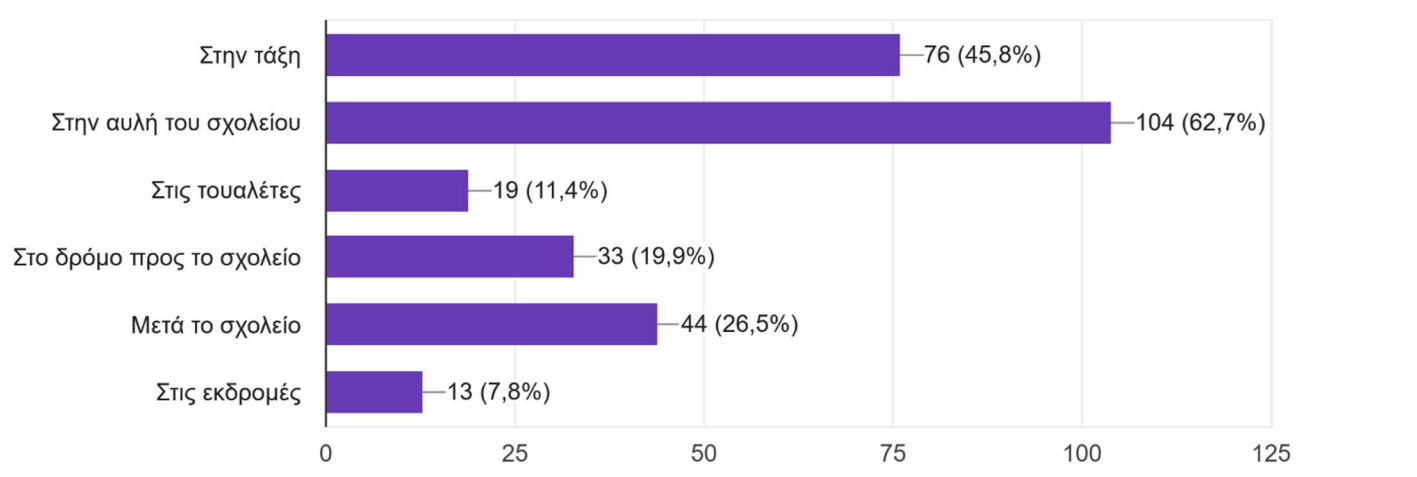

Αυτή τη χρονιά στο σχολείο πόσο συχνά εσένα:

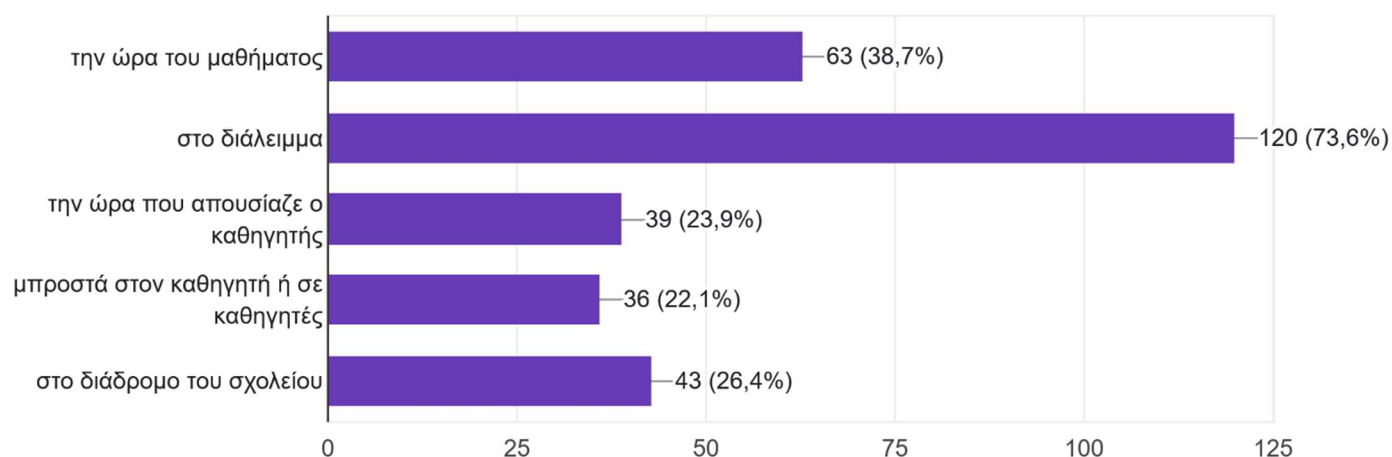
Που σου έχουν συμβεί τα παραπάνω; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

166 απαντήσεις

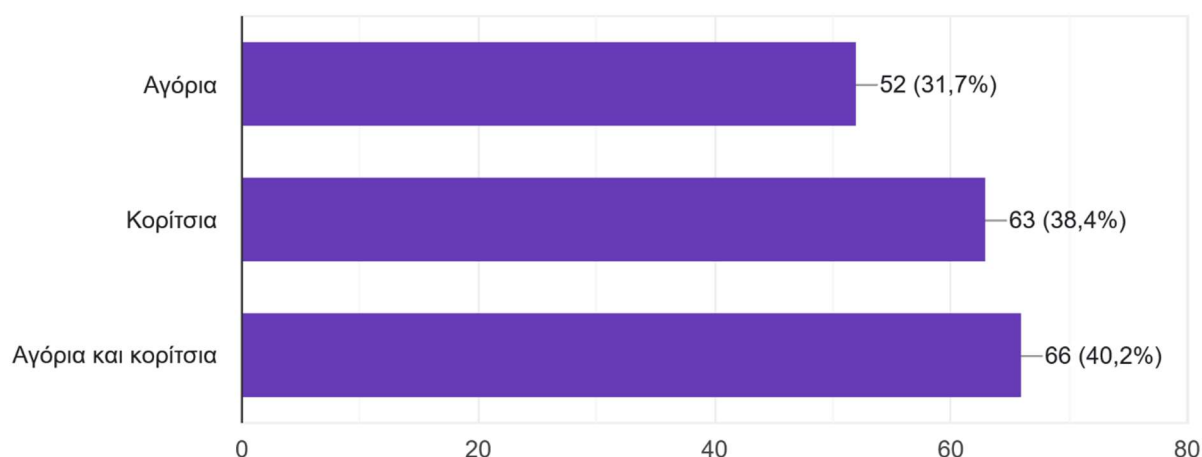
Πότε έγιναν τα παραπάνω; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

163 απαντήσεις

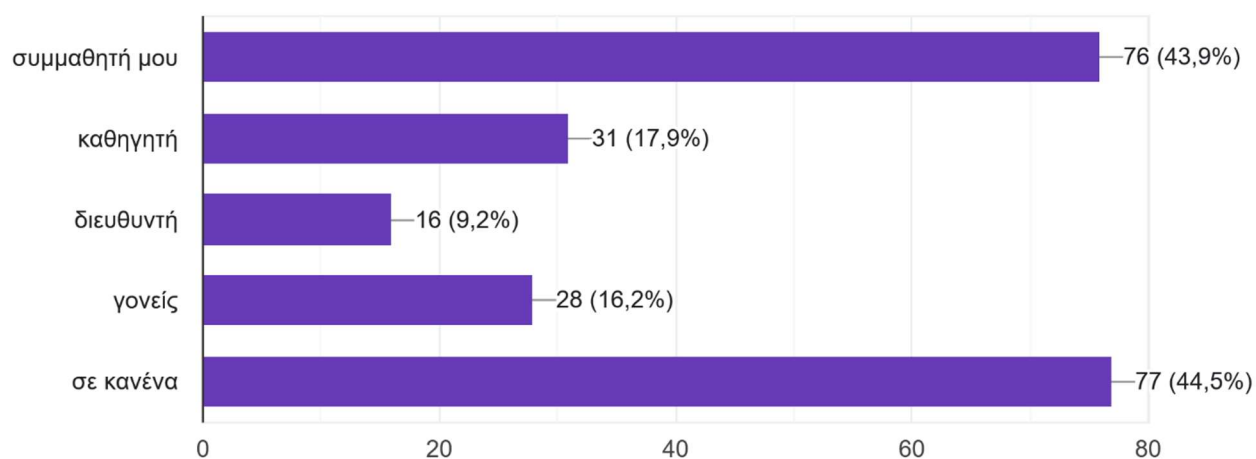
Αυτά έγιναν από; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

164 απαντήσεις

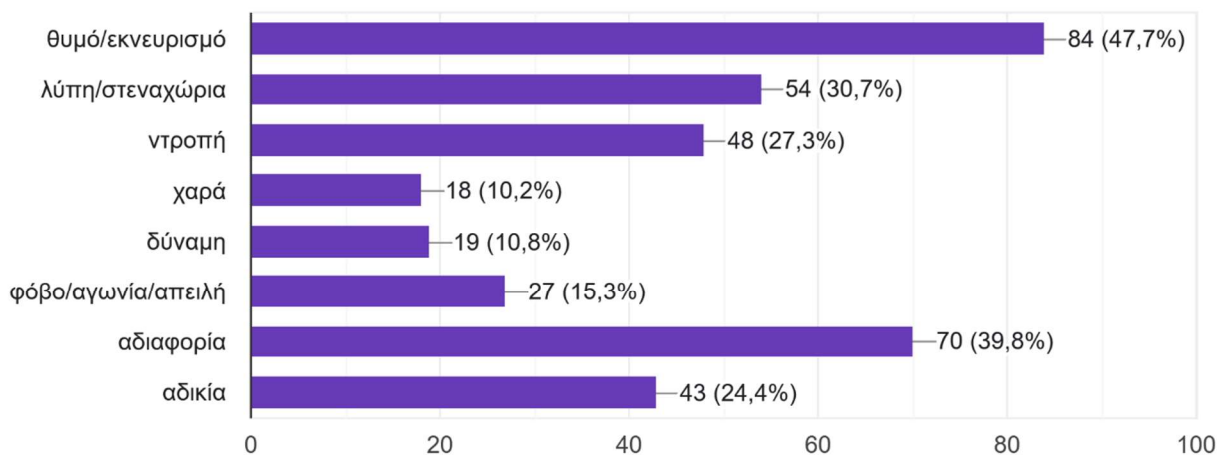
Σε ποιον το είπες; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

173 απαντήσεις

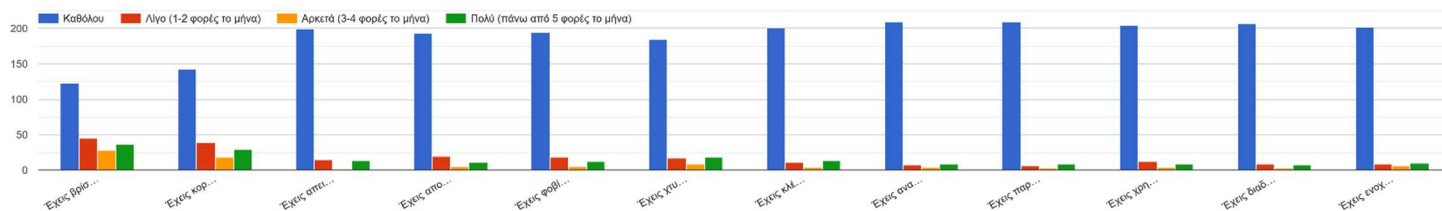

Πώς νιώθεις όταν σου συμβαίνει κάτι από τα παραπάνω; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

176 απαντήσεις

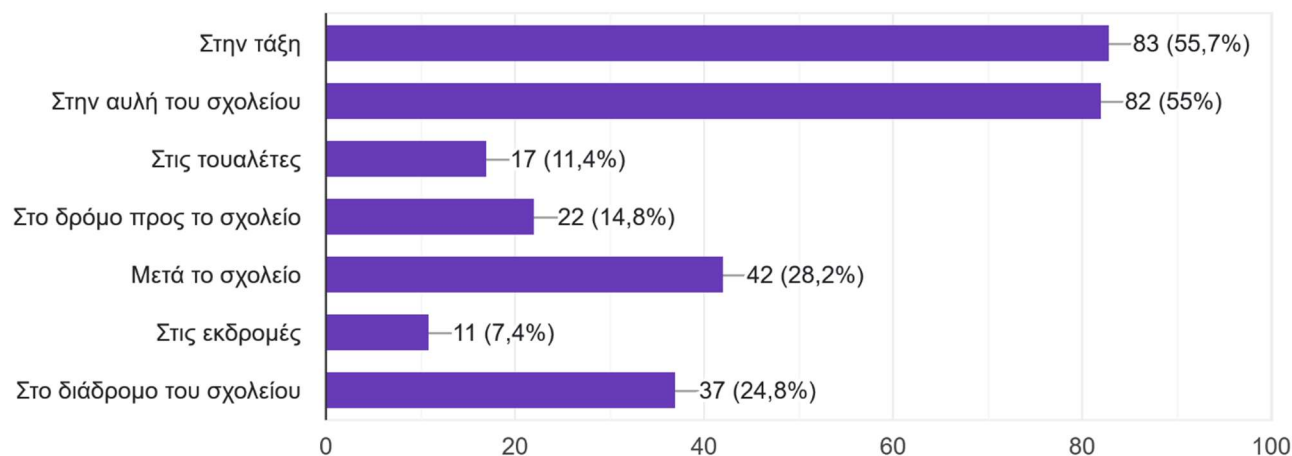

Αυτή τη χρονιά στο σχολείο πόσο συχνά εσύ:

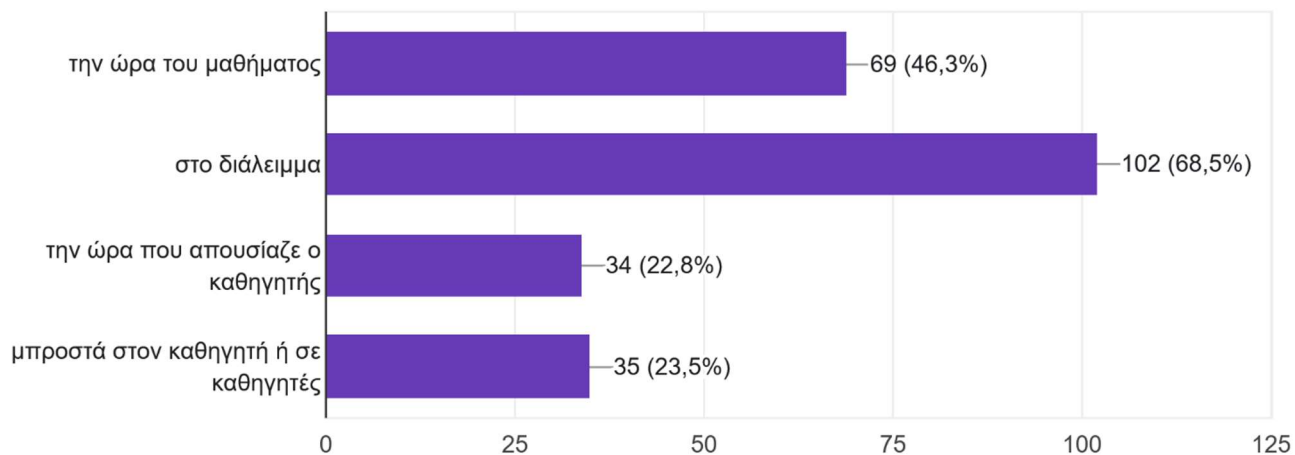
Που έχεις κάνει τα παραπάνω; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

149 απαντήσεις

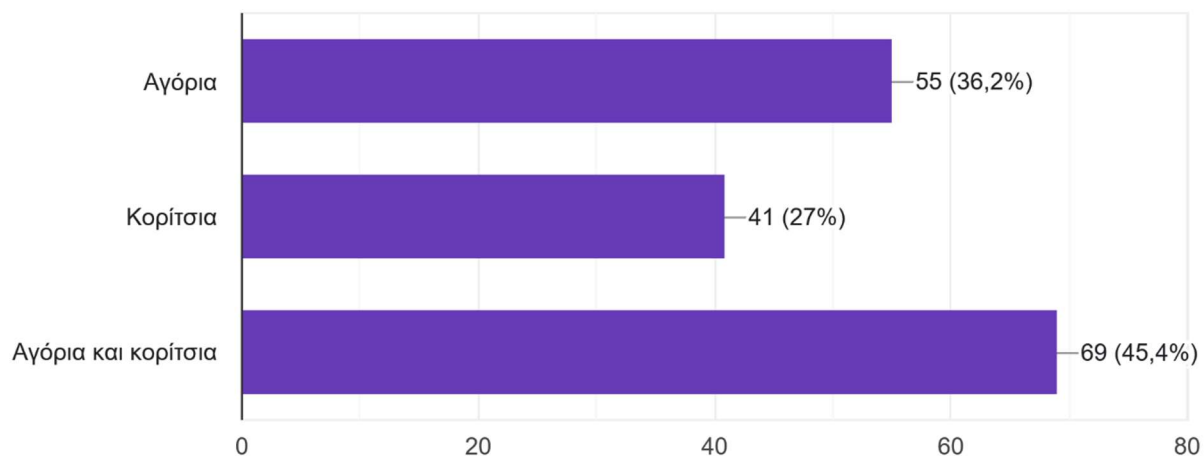
Πότε έκανες τα παραπάνω; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

149 απαντήσεις

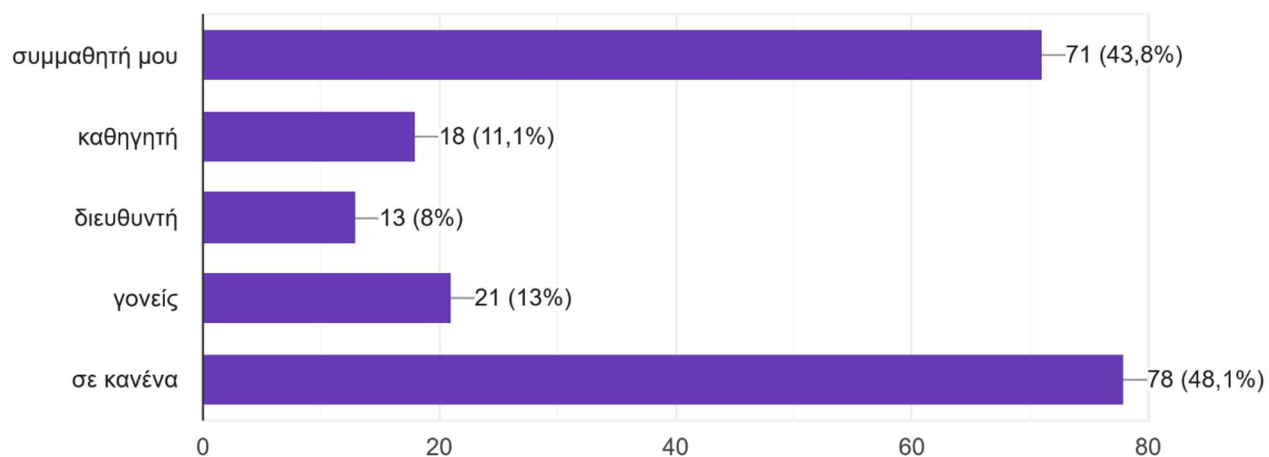
Αυτά έγιναν σε: (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

152 απαντήσεις

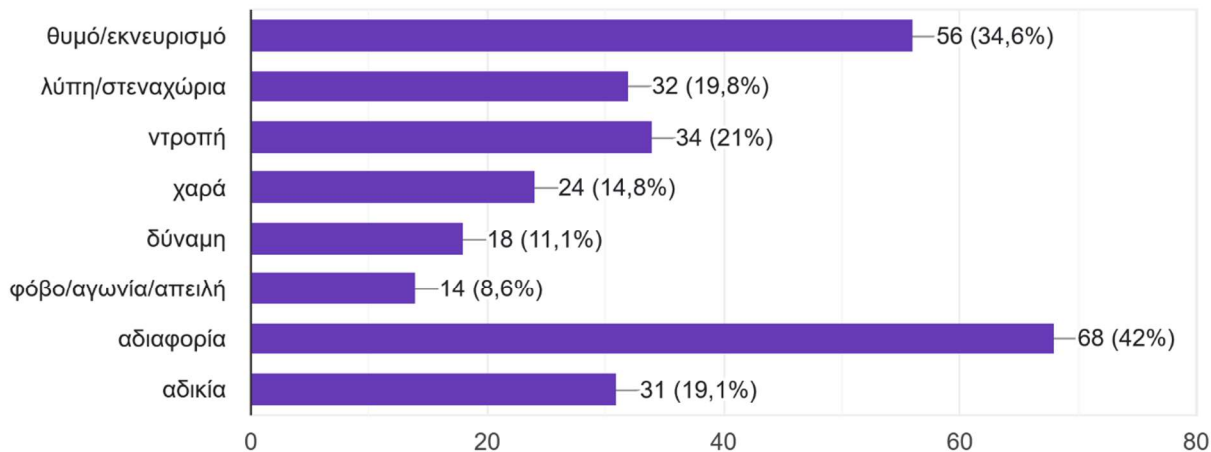
Σε ποιον το είπες; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

162 απαντήσεις

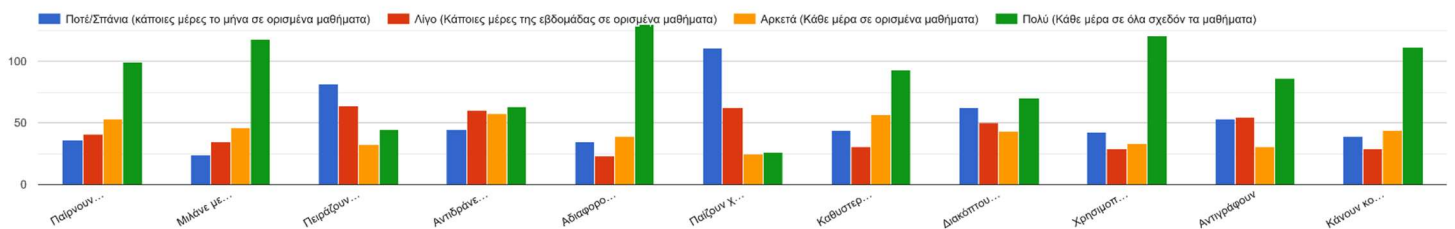

Πώς νιώθεις όταν σου συμβαίνει κάτι από τα παραπάνω; (μπορείς να επιλέξεις όσες απαντήσεις ταιριάζουν)

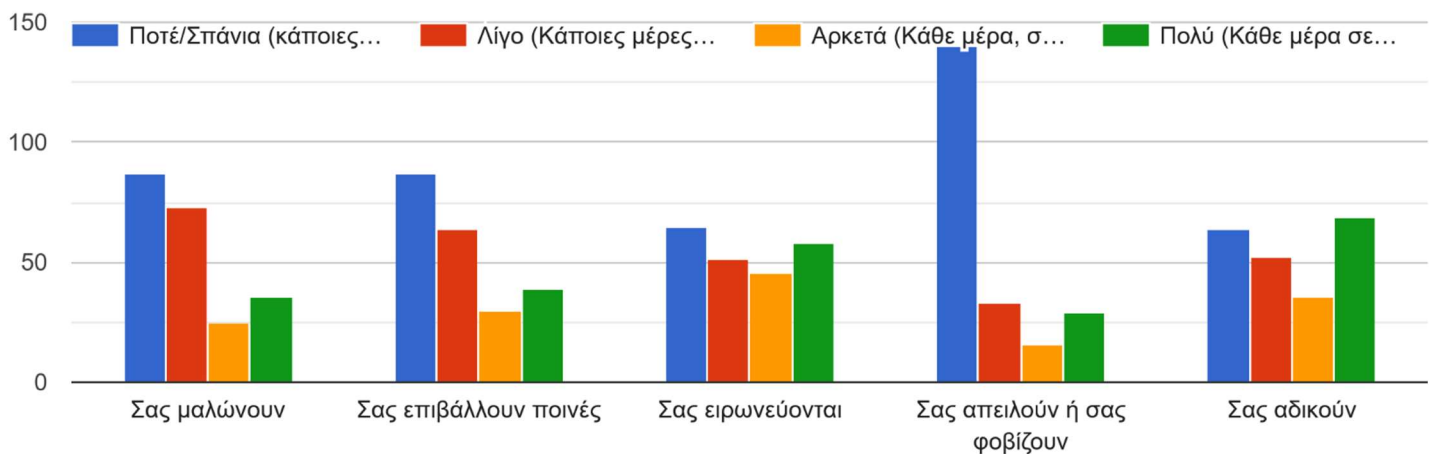
162 απαντήσεις

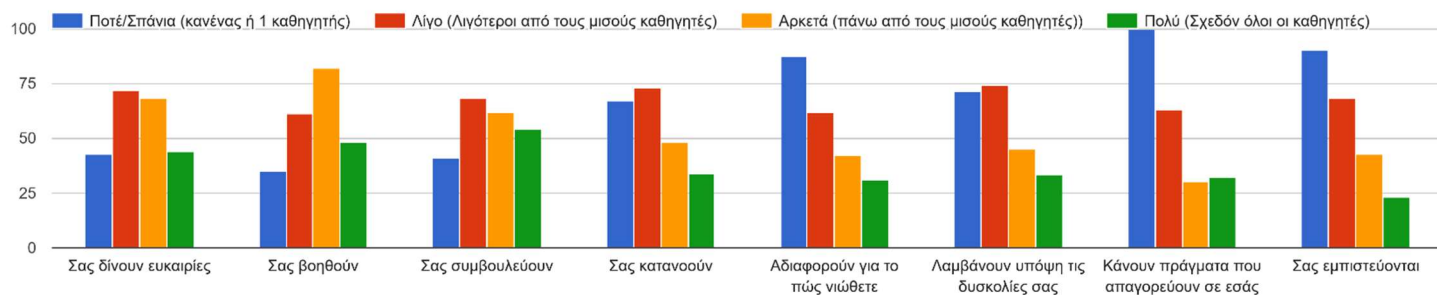
Μέσα στην τάξη την ώρα του μαθήματος πόσο συχνά οι μαθητές:

Οι καθηγητές του σχολείου αυτή τη χρονιά, πόσο συχνά:

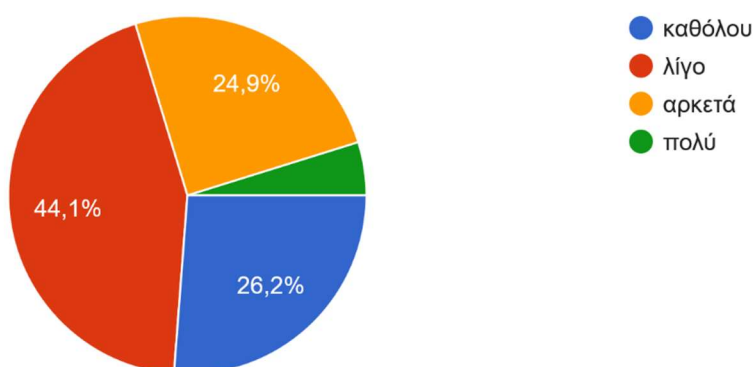

Οι καθηγητές του σχολείου αυτή τη χρονιά, πόσο συχνά:

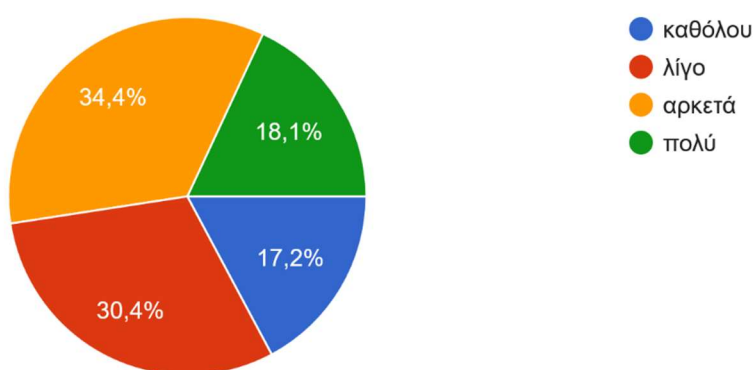
Πόσο εμπιστεύεστε εσείς τους καθηγητές;

229 απαντήσεις

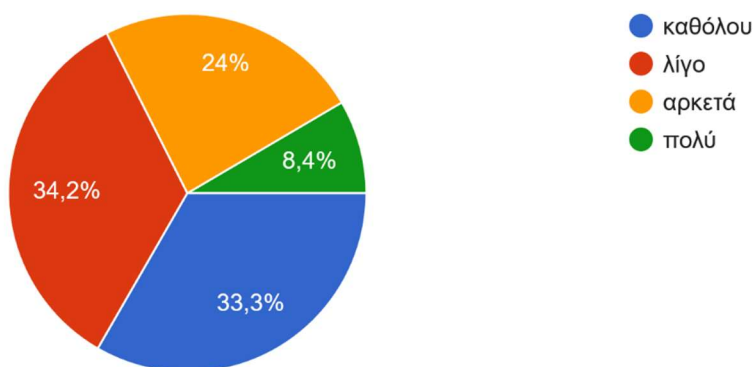
Οι συμμαθητές σου σε εμπιστεύονται;

227 απαντήσεις

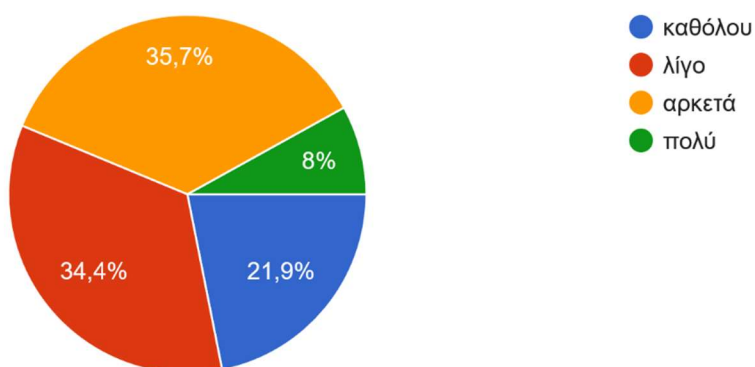
Εσύ εμπιστεύεσαι τους συμμαθητές σου;

225 απαντήσεις

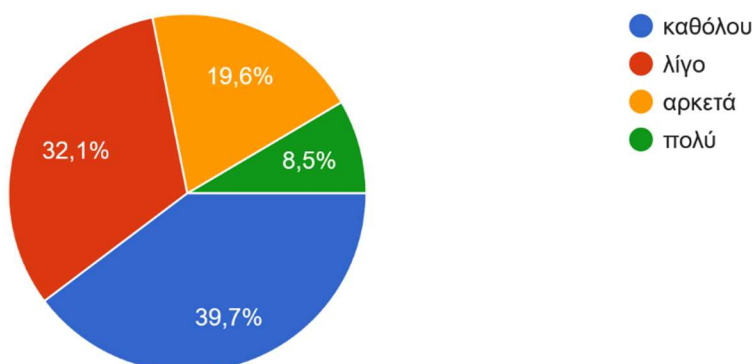
Αισθάνεσαι χαρούμενος/η στο σχολείο;

224 απαντήσεις

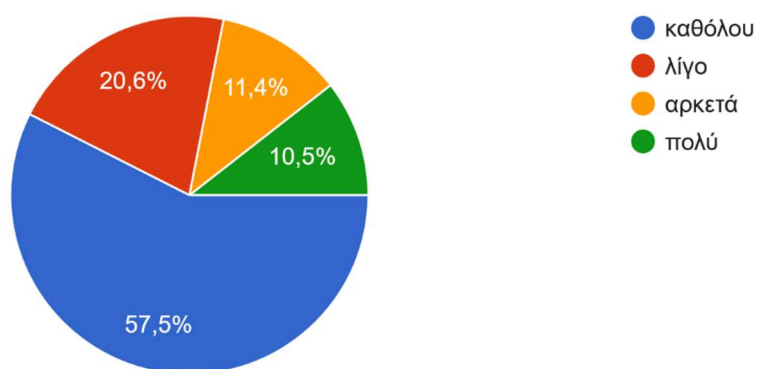
Πόσο συχνά αισθάνεσαι στεναχωρημένος/η στο σχολείο;

224 απαντήσεις

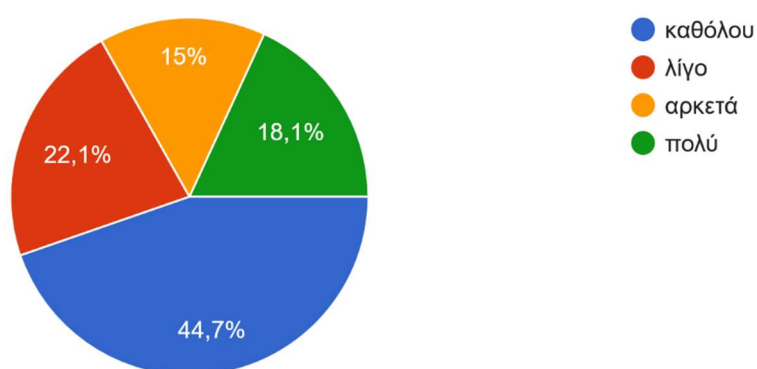
Έχεις νιώσει ότι θα ήθελες να φύγεις από το σχολείο και να πας σε κάποιο άλλο;

228 απαντήσεις

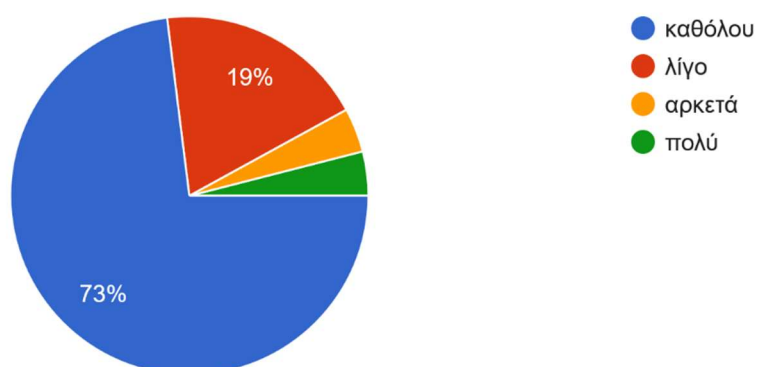
Έχεις αισθανθεί ότι κάποιος από τους συμμαθητές σου θα ήθελες να ήταν σε κάποιο άλλο σχολείο;

226 απαντήσεις

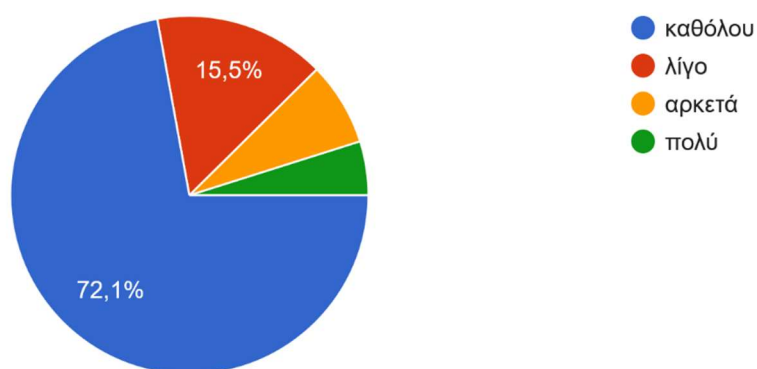
Αισθάνεσαι μόνο/η στο σχολείο;

226 απαντήσεις

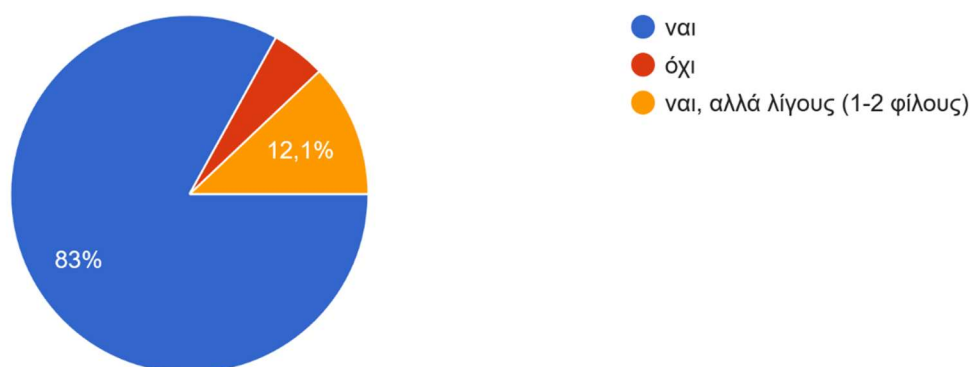
Έχεις χρειαστεί ποτέ βοήθεια από κάποιο συμμαθητή σου και δε σου έχει δοθεί;

226 απαντήσεις

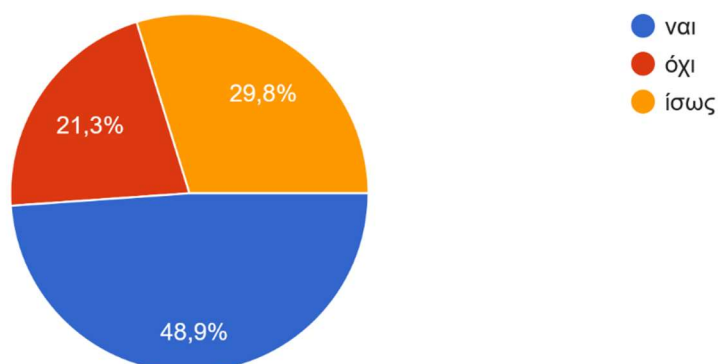
Έχεις φίλους στο σχολείο;

224 απαντήσεις

Θα σου άρεσε να μάθεις να λύνεις ειρηνικά τις συγκρούσεις με τους συμμαθητές σου;

225 απαντήσεις

Ποιος άλλος θα ήθελες να συμμετέχει σε αυτό;

221 απαντήσεις

